

5. Status for etablering og udvikling af sundhedscentre (2009-20872)

Orientering til Sundheds- og Omsorgsudvalget om status for udvikling af de eksisterende sundhedscentre og status for etablering af yderligere to lokale sundhedscentre for borgere med kronisk sygdom.

INDSTILLING OG Beslutning

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen indstiller,
1. at Sundheds- og Omsorgsudvalget tager orienteringen til efterretning.

Problemstilling

En gang årligt skal Sundheds- og Omsorgsudvalget have en redegørelse om status for etablering og udvikling af sundhedscentre. Fokus er både de eksisterende og de kommende sundhedscentre.

Løsning

Aktiviteten i Sundhedscenter Østerbro og Sundhedscenter Nørrebro

I 2008 påbegyndte 307 borgere et forløb i Sundhedscenter Østerbro, og 312 borgere påbegyndte et forløb i Sundhedscenter Nørrebro (jf. tabel 1). Sundhedscenter Østerbro er en del af projektet Tidlig Opsporing og Rehabilitering ved Kronisk Obstruktiv Lungesygdom (TORKOL). Som led i dette projekt har 44 projektpatienter påbegyndt rehabilitering i Sundhedscenter Østerbro i 2008.

Tabel 1. Antallet af påbegyndte rehabiliteringsforløb i Sundhedscenter Østerbro (SCØ) og Nørrebro (SCN), 2008

	SCØ	SCN
Type 2 diabetes	105	155
KOL	63	42
TORKOL	44	-
Hjertesygdom	57	91
Fald	28	9
Metabolisk syndrom	10	15
I alt	307	312

Tabel 2. Henvvisninger til Sundhedscenter Østerbro og Nørrebro, 2008

Antal henvisninger	665
Henvist fra egen læge	71 %
Henvist fra hospital u. GOP*	3 %
Henvist fra hospital m. GOP*	22 %

*GOP = Genoptræningsplan

Antallet af forløb i 2008 har været mindre end det forventede (400 pr. center pr. år). Dette skyldes primært sygeplejerskekonflikten i foråret samt at der er brugt mange personaleressourcer på at udvikle dokumentationssystemet i Sundhedsportalen.

Sundhedscentrene varetager fra 2008 genoptræning for borgere med type 2 diabetes, KOL, hjertesygdom og fald- og balanceproblemer. Antallet af genoptræningsplaner til sundhedscentrene har været klart stigende og forventes fortsat at stige i de kommende år. I 2008 modtog sundhedscentrene i alt 149 genoptræningsplaner (jf. tabel 2). Indtil nu har sundhedscentrene overholdt ventetidsgarantien på 15 dage for patienter til genoptræning. Til gengæld er der opstået ventetid for de borgere, der henvises til rehabilitering fra egen læge.

Borgerrettede tilbud i de lokale sundhedscentre

Ud over den patientrettede indsats, der tilbydes i sundhedscentrene i form af rehabilitering, tilbyder sundhedscentrene også borgerrettet forebyggelse.

Siden maj 2008 har alle borgere i Københavns Kommune haft mulighed for at deltage i tilbuddet Motion og Kost i Dit Sundhedscenter (MKDS – det tidligere Motion og Kost på Recept). I 2008 har der i alt været ca. 530 MKDS-forløb i de to sundhedscentre. Tilbuddet er forankret i Folkesundhed København i en implementeringsperiode frem til december 2009. I 2009 vil Sundheds- og Omsorgsudvalget få forelagt en status og en anbefaling om den fremtidige forankring af MKDS.

Sundhedscentrene har afholdt en lang række åbne arrangementer i form af foredragsaftener, åbent hus, KOL-dag m.m. I 2008 har de afholdt 40-50 arrangementer med mere end 1.000 deltagere i alt.

Særlig indsats for borgere med anden etnisk baggrund end dansk

Sundhedscenter Nørrebro har særligt fokus på borgere med anden etnisk baggrund end dansk. På Nørrebro har 21 % af borgerne anden etnisk baggrund end dansk. I Sundhedscenter Nørrebro udgjorde de i 2008 ca. 50 % af deltagerne. Heraf forstod ca. halvdelen ikke dansk.

Fra 1. januar til 31. december 2008 var der i Sundhedscenter Nørrebro ansat en sundhedskonsulent som led i et projekt, der havde som formål at udvikle rehabiliteringstilbuddet til borgere med anden etnisk baggrund end dansk – primært borgere med type 2 diabetes. Projektet er blevet evalueret. Et resumé af evalueringsrapporten er vedlagt som bilag 1.

Udviklingen af rehabiliteringstilbuddet til borgere med anden etnisk baggrund end dansk vil fremover følge to hovedspor:

- Udbygning og vedligeholdelse af netværk og kontakter skabt i etniske foreninger, sprogcentre m.m.
- Løbende udvikling af undervisningsmaterialet og de øvrige dele af rehabiliteringsforløbet.

Nye sundhedscentre og integrering i sundhedshuse

Det tredje lokale sundhedscenter for borgere med kronisk sygdom i Københavns Kommune åbner på Amager i september 2009. Der arbejdes desuden på at åbne et sundhedscenter i Valby/Vesterbro-Kgs. Enghave i efteråret 2009. Der arbejdes på, at sundhedscentrene fremover skal være en del af sundhedshuse. Det første sundhedshus åbner på Amager i september 2009.

Sundhedscenter for Kræfttramte

Sundhedscenter for Kræfttramte var indtil udgangen af 2008 finansieret af puljemidler fra Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse. Sundhedscentret har pr. 1. januar 2009 fået en basisbevilling til drift.

Sundhedscentrets rehabiliteringstilbud har hidtil kun været for borgere med brystkræft, lungekræft eller tyk- og endetarmskræft. Fra 2009 modtager sundhedscentret borgere med alle kræftdiagnoser. Der har derfor været behov for en udvidelse af lokalerne i Ryesgade.

I budget 2008 blev der bevilliget 45 mio. kroner til at skabe en optimal løsning for de bygningsmæssige rammer i form af byggeri af et nyt Sundhedscenter for Kræfttramte i De Gamles By. Det nye sundhedscenter åbner i april 2011. Sundheds- og Omsorgsudvalget vil få forelagt en indstilling herom i marts/april 2009.

Status for rehabilitering i Sundhedscenter for Kræfttramte er vedlagt som bilag 2.

Lokalemæssige udfordringer i sundhedscenter Nørrebro og Østerbro

Der er behov for, at lokaliteterne på Sundhedscenter Nørrebro udvides. Behovet er begrundet i mangel på arbejdsplads for de ansatte, samt en forventning om at sundhedscenteret i fremtiden skal påtage sig flere opgaver. Sundheds- og Omsorgsudvalget vil få forelagt en separat indstilling herom. Det vil også være relevant at kigge på lokaleforholdene i Sundhedscenter Østerbro.

Fortsat fokus på den sammenhængende indsats

Der er fortsat fokus på den sammenhængende indsats for borgere med kronisk sygdom. Det foregår i to tæt integrerede spor:

1. På baggrund af evalueringen af projektet Sammenhængende Indsats for Kronisk Syge (SIKS), har Sundheds- og Omsorgsforvaltningen igangsat et projekt, der har fokus på at udvikle samarbejdet med hospital og almen praksis mhp. at få flere henvisninger til sundhedscentrene.
2. Implementering af de regionale forløbsprogrammer for KOL og diabetes. I kraft af SIKS-projektet er kommunen allerede langt fremme med dette arbejde. Sundheds- og Omsorgsudvalget vil få forelagt en indstilling herom i foråret 2009.

Økonomi

Den samlede budgetramme for drift til sundhedscentrene for 2009 er ca. 28 mio. kroner.

I forhold til den fremadrettede økonomi for sundhedscentrene er der behov for:

- at få et sundhedscentertilbud i Vanløse/Brønshøj-Husum. Sundhedscentret bør etableres i rammerne af et sundhedshus.
- en basisbevilling på 5 mio. kroner pr. sundhedscenter pr. år. Det indebærer at driftsbudgettet for sundhedscentrene på Østerbro og Nørrebro øges fra knap 4 mio. kroner pr. center pr. år til 5 mio. kroner pr. center pr. år, samt at driftsbudgettet for det kommende sundhedscenter i Valby/Vesterbro-Kgs. Enghave øges fra 3 mio. kroner pr. år til 5 mio. kroner pr. år.

Anne Mette Fugleholm

/Jens Egsgaard

bilag

[Bilag 1. Resumé af evalueringsrapport](#)

[Bilag 2. Status 2008_Sundhedscenter for Kræfttramte](#)

